

Lausunto

10.10.2024

Asia: VN/25579/2023

Luonnos hallituksen esityksestä laiksi asuntosäästöjärjestelmästä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi asuntosäästöjärjestelmästä

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi asuntosäästöjärjestelmästä sekä siihen liittyviksi laeiksi, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

ASP-järjestelmän ensisijainen tavoite on nuorten omistusasumisen hankintamahdollisuuksien parantaminen. Järjestelmän erityispiirteitä ovat muuta asuntolainaa paremmat korkoehdot, valtion korkotuki ja maksuton valtioneuvoston takaus. Tästä huolimatta nuoret ostavat ensiasuntoja aiempaa vähemmän. Asunnonostoaikeiden vähentymistä selittänee osin kasvaneet opintolainamenot, korkeakouluopintojen suorittaminen ja pirstaloituva työelämä.

SAMOK näkee asuntosäästöjärjestelmän uudistamisen pääosin positiivisena ja tunnistaa järjestelmän kehittämistarpeet.

Muutokset asuntosäästämiseen

Luonnoksessa ehdotetaan asuntosäästöjärjestelmän muuttamista siten, että asuntosäästämisen vähimmäisaika laskettaisiin kuukausina vuosineljännesten sijaan. SAMOK näkee ehdotuksen positiivisena. Kuukausitavoite on opiskelijoille helpommin saavutettava, jolloin kokonaistalletustavoitteeseen pääsy helpottuu. Kuukausikohtainen talletus mahdollistaa talletusten

tekemisen tilanteissa, joissa kesäajan tulot ovat muita kuukausituloja korkeammat. Tällöin opiskelija voi edistää säästötavoitettaan, mutta samanaikaisesti tasapainottaa muun vuoden toimeentuloaan, kun talletusta ei tarvitse tehdä koko kvartaalin edestä.

Muutokset lainan myöntämiseen

SAMOK ei kannusta korkotukilainan alueellisista enimmäismääristä luopumiseen. Vaikka lähtökohtaisesti enimmäismäärien tasaaminen olisi paikoin tarpeellista, voi Helsingissä myönnettävän lainan enimmäismäärä asettua tasolle, joka ei tosiasiallisesti enää mahdollistaisi nuoren asunnonostoa alueelta.

Muutokset lainoihin ja laina-aikaan

Laina-aikana myönnettävien lyhennysvapaita esitetään kasvatettavaksi enintään neljään vuoteen. SAMOK näkee lyhennysvapaiden korottamisen positiivisena.

Yleistä asumistukea koskevaa lainsäädäntöä muutetaan vuodesta 2025 alkaen siten, ettei asumistukea jatkossa saa enää omistusasuntoon. Samanaikaisesti muut kuin alaikäisen lapsen huoltajat, jotka ovat oikeutettuja opintotukeen, siirtyvät opintotuen asumislisän piiriin elokuusta 2025 alkaen. Noin joka neljännellä ammattikorkeakouluopiskelijalla on alaikäinen lapsi huollettavanaan.

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden keskuudessa on merkittävä määrä opiskelijoita, jotka ovat siirtyneet korkeakouluopintoihin työelämän kautta. Näissä tapauksissa opiskelijalla saattaa olla myös omistusasunto, jolloin laina-ajan lyhennysvapaat tulevat tarpeeseen.

Muuta

SAMOK kannustaa harkitsemaan vielä uudelleen lainan omavastuuosuuden suuruutta. Hankintahinnan omavastuuosuuden laskeminen 10 prosentista alemmas tuo asunnon ostomahdollisuudet lähemmäs niitä nuoria, joille ensiasunnon ostaminen on haasteellista. Prosenttiosuuden laskeminen vastaisi tavoitteeseen nuorten ensiasunnon ostamisen mahdollistamisesta erityisesti kaupunkialueilla, joissa asuntomarkkinat ovat vaikeat. Vaikka laina-aika olisikin pidempi, veisi se nuoret asuntosäästäjät nopeammin asunnon omistamisen piiriin.

Helsingissä 10.10.2024

Lauri Kujala

Puheenjohtaja

Vellu Taskila

Toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Erica Alaluusua

Sosiaalipolitiikan asiantuntija

erica.alaluusua@samok.fi

040 7731854

Alaluusua Erica
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry